

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Prejeto je bilo štiri
se v študentski in pa
gospoda Novak-a na
velikem trgu po 10 h.

Estapeli se ne vnu-
lejo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za suradnja se pošlje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 20 h,
trikrat 25 h.

Iskrajati se sprejemajo
do urede opozablja.

Prejeto je bilo štiri
se v študentski in pa
gospoda Novak-a na
velikem trgu po 10 h.

Estapeli se ne vnu-
lejo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za suradnja se pošlje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 20 h,
trikrat 25 h.

Štev. 49.

V Mariboru, dne 8. decembra 1904.

Tečaj XXXVIII.

Okrajni zastopi.

Dva okrajna zastopa na Spod. Štajerskem vzbujata zadnje dni zopet večjo pozornost v javnosti. To sta okrajna zastopa v Celju in v Ptaju.

Celjski okrajni zastop je ostal pri zadnjih volitvah v slovenskih rokah v kljub temu, da so se priprave zanj vršile od slovenske strani precej nemarno in so celo volilci izostali, od katerih bi tega nikdar ne pričakovali. Nemci so na slovensko zmago odgovorili s tem, da niso hoteli voliti zastopnikov mesta Celja in trga Vojnik. Vsled tega se novovoljeni zastop še ni mogel sestaviti. Ako bi slovensko mesto ali trg tako stavalo kakor sedaj Celje in Vojnik, bila bi vlada gotovo takoj na svojem mestu, da bi z občutnimi kaznimi omebila stavkujoče mesto oziroma trg. Seveda Celje in Vojnik sta še dosedaj v nemških rokah, zato pa se jih vladni gospodje v Celju in Gradcu ne upajo dotakniti. Prihajajo celo glasovi, da se bo okrajni zastop celjski razpustil in se razpisale nove litve — vse zaradi tega, ker trmoglavo Celje in hajlovski Vojnik nočeta izvoliti svojih zastopnikov v okrajni zastop! Slovenci morajo biti pripravljeni na vse slučaje!

Okrajni zastop ptujski pa je vsled zadnjih volitev v rokah nemških meščanov in graščakov, na tem se ne da nič več spremeniti. Volitve so potrjene in zastop je začel delovati. Dne 29. nov. je imel prvo sejo. Kakor razvidijo naši čitatelji iz domačih novic, je vzbudila že prva seja ptujskega okrajnega zastopa veliko razburjenje in nezadovoljnost

s sedanjim nemškutarskim zastopom. Prvi pozdrav novega zastopa celjemu okraju je, da se zvišajo doklade. Odvetnik Plahki je imel takoj pripravljen izgovor, da je to zakrivil prejšnji odbor, ker je zapustil 22.000 K dolga. Sklenilo se je, da se mora ta izgovor naznaniti po celjem okraju! Posebna poročila in pa »Štajerc« bodo prišla na občine in posestnike, v katerih se bo širil ta prazen izgovor. Slovenski odbornik Zelenik pa je že takoj v seji razjasnil, zakaj je nastal dolg, namreč osobito zato, ker še niso plačane vse doklade. Ljudje ne morejo plačati, ker je siromaštvo v okraju. Svaril je, naj se vsaj letos ne zvišajo doklade, ker je bila tako slaba letina. Naj se počaka z različnimi novimi zidavami in gradnjami. Gosp. Korenjak in g. Mahorič sta tudi svarila in prosila, naj se ljudstvo letos obvaruje večjih doklad. Vse prošnje niso nič pomagale. Nemški gospodje so ostali pri tem, da se doklade zvišajo. Saj njih nič ne boli. Da pa ljudstvo ne bo nanje kudo, ampak na prejšnji slovenski okrajni zastop, sklenili so, naj se piše in reče, da so vsega tega krivi — Slovenci! Basta, nemška pravičnost! Ali bodo vsaj sedaj tiste izdajice, ki so prodale svoje glasove pri volitvah Nemcem, uvidele, da so ravnale v svojo in svojih sobratov pogubo?

Zakaj pa potrebuje novi nemški zastop toliko denarja? Med drugim tudi za to, da se nagrada (poleg plače) okrajnemu tajniku poveča na 400 K, in cestarju se naj zvišajo potovalne doklade na 3 K in se začne plačevati vsako leto za penzijo po 500 K. Res, vsak delavec je vreden svojega plačila, toda

ali bi se ne moglo počakati s takimi povišanj, ko letos preti istim, ki bodo morali plačevati, beda in glad?

Nemški udje okrajnega zastopa so menda tudi kje zvedeli, da bodo na prizadevanje slovenskih deželnih poslancev dr. Ploja in dr. Jurtele poslani strokovnjaki v kraje, kjer so bili plazi ter bodo poučevali ljudstvo, kako pri takih nesrečah ravnati in kako se jim že naprej izogniti. Zato so tudi sprejeli v okrajnem zastopu enak predlog, naj pridejo omenjeni strokovnjaki v ptujski okraj! Prepozno ste se domislili, nemška gospoda! Kadar drugi že vse storijo, je lahko za njimi pobirati stopinje!

Kjer vlada Nemeč Slovincu, tam vlada nesreča. Samoumevno, saj tujec ne more imeti toliko srca za Slovence, kakor ga ima sobrat. To vidimo sedaj tudi v ptujskem okraju. Zato pa kmetje, kjer ste že pod tujim jarmom, trudite se, da ga vržete raz se! Vi imate moči dovolj, le krepke volje vam je treba! In zanašajte se le na se, ne morda na vlado. Vse, kar je vladno, je proti nam. Z lastno močjo se bomo otepli Slovenci tujih okov!

Rusko-japonska vojna.

Na suhem.

Na mandžurskem bojišču postaja bolj živahno. Generala Rennenkampfa, ki se bojuje na levem ruskem krilu, so Japonci napadli, toda stari vojak jih je s svojimi kozaki zagnal nazaj. (General Rennenkampf je bil

Listek.

Kralj in gosji pastir.

Bavarski kralj Maksimilijan Jožef je večkrat v prav navadni obleki hodil v božjo naravo in se odpočival svojega truda. Neka dne je sedel na klopici v svojem lepem gradu poleg tegernškega jezera in prebiral zabavno knjigo. Med tem se ga pa loti zaspanec. Knjigo odloži na stran in sladko zadremlje. Ko se vzbudi, se hoče izprevedriti z izprehodom. Vstane in koraka ob jezerskem obrežju. Daleč ima že vrt za seboj; ko se spomni, da je pozabil knjigo na klopi. Rad bi jo imel seboj; zato se skrbno in zvedavo ozira po zelenih travnikih, kje bi ugledal kakega človeka, da bi poslal po njo. Končno vendar zagleda malega dečka, ki je pasel gosi po sveži travi.

Kralj gre proti njemu in mu pravi: »Dečko, v grajskem vrtu sem na klopici pod gradom pozabil neko knjigo. Pojdi po njo, in ko mi jo prineseš, dobiš en goldinar za svoj trud.«

Pastir ni poznal kralja. Nezaupno je ogledoval precej obilnega gospoda, ki mu ponuja goldinar za tako kratko pot. Slednjič izpregovori: »Saj nisem tako šemast« in se obrne.

»Zakaj misliš, da te imam za šemastega«, vpraša kralj, kateremu je dopadel okroglolični pastir.

»Zakaj?« odvrne dečko, »ej, dobro poznam škrice z grajsčine. Za kaj takega nič ne trošijo goldinarjev. Vi me hočete speljati na led in potem, ko bi vam prisopihal nazaj, bi se mi smejali.«

»Na, tu imaš dve dvajsetici naprej, da ne boš mislil, da se norčujem. Pojdi mi po knjigo!«

Dečku se zaleskeče oko; dve dvajsetici sta bili zanj že ogromno premoženje. Vendar se je še obotavljal.

Pastir popravi svojo raztrgano kučmico, popraska se za ušesi in pravi: »Bi že šel, seveda bi šel, toda — ne smem. Če zvedo kmetje, da sem pustil gosi, sem takoj ob službo.«

»Neumnež, za ta čas bom pa jaz pri njih.«

»Vi«, odvrne dečko in meri kralja od nog do glave. »Vi pa znate gosi pasti. Saj še ne veste, kam ne smejo. Če jih spustim na one-le travnike, me primejo kmetje in več skoro moram jim plačati, nego na leto zaslužim. Zraven pa prav nič ne poznate mojih gosij. Poglejte tega-le gosjaka s črno glavo. Če na tega ne pazim, mi brž uide in mi spravi vse druge za seboj. Vrtnarjev je tam iz grajsčine in ravno tak, kot so tisti

leni in poredni grajsčinski hlapci. Samo nagaja, drugega se mu nič ne ljubi. Ne, ne, gosij vam že ne zaupam.«

Kralj se je premagoval, da se ni na glas zasmejal dečkovemu modrovanju. Potem pa reče z resnim glasom: »Dečko, jaz imam mnogo ljudij pod seboj in če te prav vodim, mi pač lahko zaupaš za nekaj časa svoje gosi.«

Pastir se zasmeje in poredno pravi: »Čajte, sedaj pa že vem, kaj ste. Gotovo tčite otroke v šoli. Toda gosi se težje vladajo, kot otroci; to si zapomnite.«

»Ne maram se več pričakati s teboj; samo to te vprašam: Ali mi greš po knjigo ali ne.«

»Bi že šel, toda — —.«

»No, če si tak nezaupnež, ti obljubim, da jaz povrnem vso škodo, ki bi se zgodila. Si li razumel?«

Dečko je bil pomirjen; vdal se je. Samo naročal je še kralju, naj pazi na pisanega gosjaka, da mu ne uide. Da mu v roke bič in odhiti. Kmalu pa priteče nazaj.

»Kaj pa to pomenja? Ali si se že skesal?« vpraša kralj.

»O ne, toda nekaj vas moram še vprašati. Ali znate pokati z bičem? Poskusite!«

Kralj dvigne bič, mahne z njim, toda počilo ni.

»Saj se mi je zdelo, da ne znate. In to

pred tremi meseci ranjen v nogo, a je že zopet ozdravel.) Začel jih je celo zasledovati ter pri tem spoznal, da Japonci niso posebno močni, ker so jako na široko postavljeni in da nimajo posebno veliko rezervnih čet. Vsled tega mu je zapovedal Kuropatkin, naj Japonce napada in počasi prodira. Japonci so se začeli umikati. Ali se čutijo preslabe ustavljati se *Rennenkampfu*, ali pa ga hočejo samo kam zvabit. Iz Mukdena se poroča 2. t. m., da je imel Kuropatkin vojni svet, pri katerem se je sklenilo, začeti s splošnim prodiranjem, da se na ta način kolikor mogoče odbremeni Port Artur. Ta vest še dosedaj ni potrjena. Mraz znaša 23 stopinj pod ničlo. Ker manjka drv za kurivo, se sumi, da je zaradi tega začel Kuropatkin prodirati, da si osvoji Jentajske rudnike, kjer dobi premog.

V naslednjem podamo nekoliko poročil: Kuropatkin poroča dne 1. t. mes.: Kozaske stotnije, ki so bile poslani, da zasledujejo sovražnika, so preganjale sovražnika skozi vas Suidun do reke Tajci, razdrle brzozjavne zveze ter vzele s seboj brzozjavne žice v dolžini 1 klm. Med streljanjem iz pušk so zažgali Japonci zaloge živil v dveh vaseh dolne Tajci. Mi smo imeli 2 ranjenca. Od drugega oddelka, ki je zasledoval sovražnika, še nisem dobil poročila. Kitajci poročajo, da so Japonci na vozeh peljali 50 mrtvih in 150 ranjencev. Mi smo našli 23 trupelj in vjeli 7 Japoncev.

Saharov poroča dne 1. t. m.: Na našem levem krilu so naši oddelki nadaljevali zasledovanje sovražnika ter ga prisilili, da je v hitrem begu zapustil vasi Dapinduša in Ujicukci ter se umaknil proti Čančanu. Po bojih v prelazih južno Cinhenčena smo našli še 50 japonskih pušk. Dne 30. novem. smo opazili v središču naših postojank ob reki Šaho v smeri proti Lamotunu sovražno premikanje. Naš oddelek se je približal sovražnim utrdbam na dvajset korakov, ko je bil sprejet z živahnim streljanjem; pri tem so padli poročnik Roževič in trije vojaki, trije so bili pa ranjeni. Ko je sovražni ogenj ponehal, je del našega oddelka pod poveljstvom poročnika Kozakova nadaljeval zasledovanje. Priplazil se je do sovražnih utrdb na zahodni strani Lamotuna ter planil ne da bi bil oddal kak strel, z bajonetom na Japonce, ki so pričeli po hudem odporu bežati ter bili zasledovani do desnega Šahovega brega. Naši bajoneti so prebodli 25 Japoncev, enega Japonca smo pa ujeli. Dobili smo tudi mnogo

je vendar prva stvar pri goseh. Tak-le gospod kot ste vi, ki zna otroke učiti, misli, da zna že vse. Pa še pokanje vam ne gre. Pogledite mene!»

Dečko stopi pred kralja in ga uči, kako se poka. Precej časa sta poskušala, predno se je posrečilo. Pastir pristavi še celo vrsto navodil, kedaj se mora pokati; potem pa brzo odhiti.

Kralj se najpreje do dobra izsmeje in solnih očij gleda za odkritosrčnim pastirškom. Tu pa začuje med gosmi šum. Kakor je napovedoval dečko, tako se je zgodilo. Gosjak je brž čutil, da ga ne opazuje navadnega varuha pazno oko. Ponosno je dvignil glavo, ozrl se krog sebe, parkrat se oglasil s svojim odurnim glasom in v tem trenutju so razprostrle vse gosi svoje peroti in se razpršile na vse strani po raznih travnikih krog jezera. Kralj je jel kričati, a ni nič pomagalo. Poskušal je pokati z bičem, a bič ga ni ubogal. Begal je sem in tja za gosmi, a s tem jih je le še bolj preplašil in slednjič je ves potan od truda in smehu sedel na neki porobek in si brisal znoj s čela.

»Dečko ima res prav«, je mrmral sam seboj —, »ložje je vladati ljudi nego gosi, če so taki poredni gosjaki med njimi, kakor je ta vrtnarjev.«

Pastir je med tem našel knjigo in se vesel vrnil, da je zaslužil toliko svoto denarja v tako kratkem času. Toda ko stopi pred svojega namestnika in zagleda, kaj se je zgodilo z gosmi, mu pade knjiga iz rok.

pušk in raznih drugih predmetov. Pri tem pa je padel na naši strani en vojak, podporočnik Kaltbekov pa je bil ranjen. V noči na 1. decem. se je približal oddelek našega levega krila pod poveljstvom kapitana Aleksandrova neopažen sovražniku ter ga prisilil, da je — močan okrog 60 mož — zapustil svoje utrdbe. Vkljub živahnemu ognju so planili, ne da bi bili oddali en strel, na utrdbe ter zapodili Japonce v spopadu v beg. Tudi tu smo zaplenili mnogo pušk.

Na morju.

Prva divizija baltiskega brodovja pluje na svoji poti proti Vzhodni Aziji; prvi oddelek je že objadral južni del Afrike, drugi del pa je preplul Rudeča morje. Brodovje skoro vsak dan spreminja smer. S tem se hočejo izogniti vsakršnim napadom. Druga divizija je že priplula v Tanger, luko na severo-afriškem obrežju. Japonci so poslali baje več torpedovk proti ruskemu brodovju. Te torpedovke hočejo baje pričakati Ruse pri vzhodno-indijskih otokih, kjer bodo lahko med otoki skrite zavrtno iz zasede napadle ruske ladje.

Za vožnjo skozi Sueski kanal mora plačati vsaka ladja gotov znesek, ki se porabi za popravo kanala. Del ruskega brodovja je plačal zato 14 700 funtov šterlingov.

Port Artur.

Zadnje dni zopet poročajo japonska in angleška poročila o zmagah pri Port Arturju in sicer so si osvojili Japonci neki »203 m. grič«. Temu prištevajo zdaj velikansko važnost. Zda bo baje trdnjava kmalu padla. Vse te vesti gredo pa samo na to, da ima Japonska zopet nekaj zmag, vsaj na papirju, kajti ona rabi zopet posojilo. V Mandžuriji ne more lagati o zmagah, kajti tam jih postavi lažnike rusko poročilo; pri Port Arturju pa lahko lažejo, kajti tukaj traja več tednov, predno pride kako poročilo iz trdnjave, ki pove resnico. Torej navaden grič so si osvojili Japonci po 10 mesečnem obleganju in že zaženejo tak krik, kakor da bi bila padla cela trdnjava. Glavne utrdbe pa še nimajo niti ene v rokah. Kako dolgo bodo rabili, da te vzamejo?

Londonsko poročilo od 2. t. m. poroča, da so pustili Rusi na »griču 203 m.«, ki so ga vzeli Japonci v sredo po hudem boju, več brzostrelnih in 15 centimeterskih topov. Japonci so morali pri svojem napadu vzeti

Solze mu oblijejo mlado lice. Jezen in žalosten se zadre nad kraljem: »Na, — to znate. Vsi škrici ste jednaki. Oj, kaj bo pa sedaj z gosmi. Sam jih ne spravim skupaj do večera. Sedaj le brž na delo! Pomagati mi morate, dokler jih ne dobiva.«

Pastir je postavil kralja na primerno mesto in tam ga je poučil, kako naj maha z rokama in kako naj kriči. Sam je pa bežal ob vodi in zaganjal raztresene gosi.

Dolgo časa sta se oba trudila, predno sta zorež zbrala razgnano čredo. Ko se deček vrne h kralju, mu reče: »Nobena sila me več ne pripravi, da bi izročil svoje gosi komu drugemu, najmanj pa kakemu škricu. Naj pride kralj sam, ne prepustim mu jih, in mu jih ne.«

»Prav imaš, vrli dečko«, odvrne kralj in se glasno zasmee, »kralj zna ravno tako gosi pasti, kot jaz. Saj sem jaz sam kralj.«

»Vi? — To komu drugemu pripovedujete. Nate, tu je vaša knjiga in pojte z Bogom! Za kralja bi morda še bili, a za gosjega pastirja ne bodete celo svoje življenje!«

»Nikar se ne jezi«, odvrne blagi kralj. »Tu imaš par goldinarjev in mojo roko, da nikdar več ne pojdem gosij past.«

Dečka je polila lahna rudečica in pristavil je: »Bog vam plačaj! Bodite že, kar hočete; dober gospod ste pa vendar-le, dobrega srca in dobrih rok. Samo za gosjega pastirja vas ni Bog vstvaril. Z Bogom!«

Veselo prepeva se je obrnil dečko k svoji čredi, kralj je pa vesel odšel proti gradu.

najprej celo vrsto dobro zavarovanih utrdb, ki so obdajale vrhuac griča. O podrobnostih v boju se poroča: Po obupnem boju se je Japoncem posrečilo v sredo 30. m. m ob 8. uri zvečer zavzeti »203 m. grič«. Takoj zjutraj so pričeli Japonci silovito obstreljevati utrdbo na griču; pod varstvom topniškega ognja je šla pehota popoldne dvakrat k naskoku. Obakrat so Rusi napad odbili ter prizadjali Japoncem ogromne izgube. — Pri prvem naskoku je ostalo živih le peščica Japoncev. Eno uro pozneje so Japonci naskočili v drugič, a zopet jih je odbil ruski ogenj. General Nogi je nato poslal v boj sveže čete. Te so naskočile višino, a ruski ogenj je do pičice uničil cele kompanije. — Tudi ta napad je bil odbit. Zopet so morale nastopiti rezerve. Eno uro pozneje so prodirali v naskoku novi oddelki na jugovzhodnem delu griča. Med tem je ruski ogenj na silovitosti nekoliko ponehal. Japonci so naskočili z »banzaj«-klici grič. Rusi so pustili, da so naskakovalci prišli prav blizu ter pričeli nato nanje uničevalen ogenj. Napadalci so bili prisiljeni, da se umaknejo. Posamezni vojaki se niso hoteli umakniti ter so naskakovali sami, dokler jih niso podrle ruske kroglje. Ob 7. uri zvečer so pričeli Japonci od severa in jugovzhoda nov naskok na grič. Južnovzhodna kolona je najprva prišla do ruskih postojank. Napadalci so prišli v jarke in razvnelo se je pravcato klanje. S kopiti in bajoneti sta se vrgla sovražnika drug na drugega. Kmalu potem je dospela do vrha tudi severovzhodna vrsta in ob 8. uri je padla utrdba. Rusi so se, ko so videli, da je vsak odpor brezuspešen, naglo umaknili, pustivši mnogo mrtvih in ranjenih.

»Daily Telegraph« poroča iz Čifua dne 2. dec., da je trpela prva japonska divizija pred Port Arturjem med naskokom na »grič 203 m.« največje izgube. V teku 24. ur je padlo po mnenju tega dopisnika 15.000 Japoncev. V istem času, ko je prva divizija napadala »203 m. grič«, sta napadali 9 in 11. divizija utrdbi Erlunšan in Kikvanšan.

Državni zbor.

Dunaj, 5. decemb. 1904.

Razmere so se nekoliko zboljšale.

V zbornici se še vedno vrši dan za dnevom obravnava o besedah, katere je govoril ministrski predsednik dne 17. novembra ob začetku zasedanja. Kedaj bo konec te razprave, kdo ve? Danes je zapisanih v imeniku še 17 govornikov. Znamenita sta bila pretečene dni dva govora nemških naprednjakov. Dr. Menger je preiskoval, kako bi se mir napravil med avstrijskimi narodi. Splošno je priznaval, da je to mogoče edinole na podlagi pravičnosti. Bolj jasno je isto misel izrazil moravski poslanec Offerman. Ta je pa naravnost pozivjal Nemce, naj bodo Slovanom pravični. A s tem je zanetil ogenj v strehi. Strastno so mu ugovarjali vsenemci in nemški narodnjaki ter ga imenovali izdajalca, samo zato, ker je priznal Slovanom iste pravice, katere zavživajo Nemci. Predsednik kluba nemških naprednjakov dr. Gros je letel k zborničnemu predsedniku ter zahteval, da mu mora dati besedo po seji. Vedeli smo, kaj bo Gros povedal. Izjavil je, da Offerman ni govoril v smislu nemških naprednjakov. Dan pozneje je naznanil Offerman svoj iztop iz kluba; sicer bi ga bili izključili. Takšni so nemški liberalci; Slovanom ne privoščijo nobene pravice. Vlada se pa vendar prizadeva, da bi omogočila redno zborovanje. Minister za Češko dr. Randa posreduje med Čehi in Jugoslovani. Dr. Korbner sam se zadnje dni razgovarja z voditelji Čehov in Jugoslovanov. Čehi so umaknili svoje nujne predloge, da se moreta posvetovati odsek za vremenske uime in pa proračunski odsek. Vlada je predložila postavni načrt, da sme na poscodo vzeti 69 milijonov kron. 15 1/2 milijona kron bi se obrnilo za poškodovane vsled letošnje suše, osobito v ta namen, da

se po nizki ceni nakupi krma za živino; ostali znesek bi se porabil za vojaške namene. Mnogo je na tem ležeče, kaj bo sklenil proračunski odsek. Vlada zahteva, naj se dovoli začasno pobiranje davkov v bodočem letu, dokler se ne sprejme v zbornici konečni proračun za l. 1905. Če vlada in nemške stranke Čehom in »Slovanski zvezi« vsaj obljubijo najnujnejše potrebe, bodo zadnji odnehali od obstrukcije. Zato je največja hinavščina nemških listov, ki pišejo, da Čehi, Slovenci in Hrvati so krivi nedelavnosti državnega zbora. To nedelavnost imajo na vesti Nemci sami in nihče drugi.

Vsenemški poslanec Malik.

Kdo je Malik? Izvoljen je v mestni skupini lipniški na Štajerskem. Nekaj časa je bil član nemške narodne stranke; a njegovi tovariši so se norčevali z njim, zato je pristopil k Prusakom. Kedar besedo dobi v zbornici, govori o vsem, kar mu pride ravno na misel. V petek je rezal zopet svoje otrobe ter govoril o Ogrih, o Italijanih, katerim ne privošči visokih šol, češ: kdor hoče v Avstriji živeti, mora se naučiti nemščine. Hvalil se je, da je on dognal lovsko postavo, katero je sklenil deželni zbor štajerski; pa Malik niti ni bil in ni deželni poslanec. Malo število poslancev, ki so ga poslušali, so ga omilovali radi te budalosti. Pripovedoval je, kako stane nek uradnik v Lipnici in nek orožnik ribe lovila; orožnik je pa zavidal uradnika, da ta tudi kaj vjame, pa ga zgrabi za vrat in tira v ječo, ker ve, da nima uradnik pravice, ribe loviti. Vsega tega pa je kriv ministrski predsednik, kakor tudi tega, da Malika orožniki ne pozdravljajo. Dr. Kramarju, češkemu poslancu očita, da je pomočnik dr. Körberja. Kdo se nebi smejal taki oslariji! »Dr. Kramarš sodi za policijskega ministra«, zakliče Malik. »Tu bi se vam slaba godila«, odgovori dr. Kramar. »To vem« reče Malik, »zato pa vi ne smete biti minister.« Nadalje toži, kako se avstrijska vlada upira Nemcem, ki hočejo postati protestanti in kako zatira starokatolike. (Malik je odpadnik od katoliške cerkve.) Treskal je po svoji klopi ter grozil ministrom, ki jih ni bilo v zbornici.

V imenu »Slavanske zveze« je govoril dvorni svetnik Šuklje.

Pojasnjeval je, kako se je dr. Körber zopet vdal nemškim strankam. Körber obeta pravičnost na vse strani, a obljub ne izpolnjuje. Uradniki ne poznajo potreb ljudstva in zanj nimajo srca. Vlada bi bila lahko zabranila izgrede v Inomostu; a se je bala zamere pri Nemcih. Naj bi kaj takšnega počenjali Slovenci v Ljubljani ali Čehi v Pragi; vse vojaštvo bi bilo na nogah.

Kako bi nastal mir med avstrijski narodi? Ti se med seboj ne bodo nikdar pogodili. Tu mora vlada posredovati in dati vsakemu, kar mu gre. Zdajšnja vlada pa tega ne more, ker ima težke verige na rokah in nogah, s katerimi je priklenjena na Nemce.

Neumnost je, če kdo trdi, da bi Slovani grabili nemško posest. Ravno nasprotno je resnica. Uradniki pomagajo, da vedno bolj gine slovenski živelj. Ker vlada nasproti Slovincem in Hrvatom postopa nepravilno, ne morejo le-ti spremeniti svojega dozdajšnjega postopanja.

Italijani zahtevajo svoje vseučilišče, dobro! Jugoslovani njim taisto privoščimo. A če se za 700.000 Lahov napravijo visoke šole, ima dva milijona Slovencev in Hrvatov menda tudi pravico do vseučilišča. Jugoslovanski visokošolci so na nemških vseučiliščih le neprijetni gosti. A ob tistem času, ko se priredi vseučilišče Lahom, se mora napraviti tudi Slovincem in Hrvatom. — Kje se naj ustanovi laško vseučilišče, je Slovanom vse jedno; samo na takem kraju ne, kjer bi Slovani škodo trpeli. Gosp. dvornemu svetniku so živahno pritrjevali navzoči slovanski poslanci. — Enake misli zastran mesta, kjer se naj ustanovi laško vseučilišče, je razvijal par dni poprej gosp. dr. Ferjančič, ki je vlado

opozarjal na veliko nevarnost, če bi se laško vseučilišče ustanovilo v Trstu.

Politični ogled.

Volitev župana v Gradcu se je vršila minoli pondeljek. Izvoljen je bil prejšnji podžupan inženir Poschacher z 22 glasovi od 41 navzočih odbornikov. Prejšnji župan dr. Graf je dobil samo 17 glasov. Izvolitev še mora potrditi namestništvo, kajti nekateri odborniki ugovarjajo proti izvolitvi. Pravijo namreč, da mora dobiti izvoljeni župan nadpolovično večino glasov vseh odbornikov, ne samo navzočih.

Tržaški namestnik s svojimi dejanji vedno bolj kaže, da ni odkrito govoril, ko je pri svojem nastopu rekel, da hoče biti pravičen obema narodnostima. V začetku tega meseca je bil na Dunaju ter ondi posredoval, da se tržaška visja šola v Trstu spremeni v pravno in trgovsko fakulteto. Tisoče slovenskih otrok ne dobi v Trstu ljudske šole. Tržaški namestnik princ Hohenlohe bi moral kot obema narodnostima pravičen namestnik najprej govoriti za slovensko ljudsko šolo. In ker tega ne stori, ni pravičen namestnik! Zraven pa mora biti tudi zelo kratkoviden, ker ne ve, da bi italijanske visje šole v Trstu bile le središče za agitacijo, da se avstrijski Italijani priklopijo kraljestvu Italiji.

Grof Kottulinsky. Minoli mesec 20. je umrl na svojem gradu v Neudau grof Kottulinsky, ud gosposke zbornice in deželni poslanec štajerski. Rajni se je rad zavzemal za kmečke zahteve ter je iste povsod pospeševal. Tudi Slovincem je še bil izmed najbolj prijaznih nemških poslancev. On je bil eden izmed tistih veleposestniških nemških poslancev, ki bi bili dovolili slovensko kmetijsko šolo, toda tega niso pustili spodnještajerski nemčurski poslanci. Grof Kottulinsky je bil od leta 1898 predsednik štajerske kmetijske družbe. Pod njegovim predsedstvom se je storilo mnogo, vsaj v prid nemškega kmetškega stanu.

Ruski poslanik na Dunaju umrl. Na Dunaju je minoli petek umrl ruski poslanik grof Kapnist. V postelji je bil le deset dni. Ko je legel, niso mislili, da ne bo več zapustil postelje, ker je bila bolezen navidezno lahka. A dopoldne ga je zadel mrtvoud in ob dveh popoldne je bil mrtev, dasi so zdravniki storili vse v njegovo rešitev. Avstrijska vlada je naročila svojemu poslaniku v Petrogradu, naj izrazi sožalje ruskemu dvoru. Grof Kapnist je pri dunajski vladi, kjer je zastopal svojo državo od l. 1895, vedno delal na to, da je ostalo razmerje med obema vladama prijazno. O njegovem družinskem življenju poročajo dunajski listi zelo laskavo. Vsled svoje bolehnosti je že mislil stopiti v pokoj ter oditi v svojo domovino na Rusko, toda prehitela ga je smrt.

† Dr. Zdenko Schücker, državni poslanec, ki je pripadal k nemški napredni stranki, je v nedeljo opoldne nagloma umrl. Govoril je dopoldne v nekem zborovanju, katerega so sklicali liberalci proti novi šolski postavi, katero je sklenil spodnjeavstrijski deželni zbor. Ko se je podal v sosedno sobo po suknjo, padel je naenkrat na tla ter v nekoliko trenutkih izdahnul svojo dušo. Zadela ga je kap. Star je bil 62 let.

Ogrski državni zbor. V ogrskem državnem zboru so se vršili minoli mesec burni prizori. Ministrskemu predsedniku grofu Tisza, o katerem pravijo, da ima železno roko, se je posrečilo, da je sprejet začasno novi zborniški pravilnik, vsled katerega bo nemogoče majhnim strankam obstruirati. Zaradi tega vlada na Ogrskem med opozicijo veliko razburjenje, shodi za shodom se prirejajo, na katerih se odločno ugovarja proti temu poslovniku. A vladna stranka prireja shode, na katerih se izreka zaupanje ministrskemu predsedniku. Bati se je, da nastanejo

hudi nemiri, posebno v glavnem mestu Budapešti. Toda dvomljivo ni, da se bo posrečilo Tiszi dobiti v zbornici večino, ki bo sprejela ta pravilnik za stalnega. Kajti vladni poslanci z malimi izjemami so vsi zanj.

Nesporazumljenje med Nemčijo in Avstrijo. Med pogajanjimi o trgovinski pogodbi med našo državo in Nemčijo je prišlo do jako velikih in resnih nesporazumljenj. Popolnoma nerešena so še vprašanja o carini na mlinarske izdelke, na živino in na les. Tudi glede zdravstvenih prepisov za izvoz živine ni prišlo še do sporazumljenja. Vsi ti predmeti so jako važni za našo državo, ker se vsako leto izvažajo za 300 milijonov tega blaga v Nemčijo. Med našo državo in Nemčijo je zaradi dosedanjega neuspeha v pogajanjih nastala napetost v trgovinsko-političnem oziru. Nemška država je poslala na Dunaj grofa Posadovsky, da se pogaja zaradi tega z našo vlado. Grof je pa minoli teden odpotoval domov s poročilom, da so trgovinska pogajanja z Avstrijo prekinjena.

Kaj je na Balkanu novega? Turčija se pogaja z veliko Kruppovo tovarno za topove zaradi nabave 100 brzostrelnih topov najnovejše vrste, pušk, streliva in o pomnožitvi turškega brodogoja. Turčija se oborožuje, ker sta nabavili tuji Srbija in Bolgarija novega orožja in ker je Bolgarija v tajni seji sobranja dobila 42 mil. frankov za oboroženje bolgarske armade. Bolgarska porabi 25 milijonov za nove brzostrelne topove.

Dopisi.

Iz Slovenjgradca. Kakor smo Vam že sporočili, bil je gospod Anton Čapek, c. kr. okrajni glavar v Slovenjgradcu, tekem letošnje jeseni izvoljen častnim občanom 15. občin sodniškega okraja slovenjgraškega. Dne 3. decembra 1904 izvršila se je izročitev dotične diplome.

V to svrhu zbrali so se gg. predstojniki teh občin v sejni dvorani okrajne hranilnice in od tod pod vodstvom gospoda okrajnega načelnika Ivana Rogina podali v pisarno gospoda okrajnega glavarja. Ta je odposlanca sprejel, na kar mu je gospod Rogina izročil diplomu in ga pri tej priliki tako nagovoril: Visokorodni gospod c. kr. okrajni glavar! V priznanje zaslug, katere ste si Vi, visokorodni gospod glavar, za občine slovenjgraškega okraja, bodi si z izposlovanjem podpor za po uimih poškodovane okrajane, bodisi s stavbo novih šol, osobito v okolici slovenjgraški, sploh pa s popolnoma nepristranskim in v ljjudnim uradovanjem stekli, — čutilo so se občine Golavabuka, Št. Ilj, Št. Janž, Legen, Mislinja, Otiskivrh, Pameče, Podgorje, Razbor, Sele, Staritrg, Šmartno, Šmiklavž, Št. Vid in Vrhe dolžne, izvoliti Vas svojim častnim občanom. Čast mi je, izročiti Vam diplomu, in pri tej priliki izraziti prošnjo, da se tudi v bodoče v blagor prebivalstva potegovati izvolite.

Gospod c. kr. okrajni glavar je sprejel izročeno mu diplomu, zahvalil se za izkazano priznanje in pri tem povdarjal, da bo imel pri vsaki priliki kakor do zdaj, tako tudi v bodoče edino le blagostanje prebivalstva v očeh.

S tem je bila slovesnost dovršena. Mi imamo nagovoru gospoda okrajnega načelnika Rogina samo to pristaviti, da naj si bo gos. c. kr. okrajni glavar Anton Čapek svest zaslombe, katero ima v prebivalstvu slovenjgraškega okraja in da se mu ni treba bati držovitih, neopravičenih napadov peščice političnih nasprotnikov. Konečno še omenimo, da je diplomu izdelal z dovršeno umetnostjo gospod Adolf Ruda v Ljubljani, kojemu je izreči za to delo naše priznanje.

Imeno pri Podčetrtku. Redko malo dana mi je priložnost, poročati javnosti o ti le naši vasi, a kedar bo potreba, kakor je mislim sedaj, poslužiti se hočem te prilož-

nosti tem izdatneje in vsikdar. Dolgo vrsto let se že veseli naša vas dobrega obstanka, radostnega srca opazujemo napredek za napredkom, povsodi smo še dosedaj nastopili kot jeden mož, pred vsem pa smo bili vselej strogo narodnega naziranja. Aki kakor je prišel po noči in nagloma sovražnik ter sejal med žito ljuliko in smetje, tako je priromala tudi v našo vas največja smet na polju časopisja, to je ptujski »Štajerc«. Pa kakor se mora gledati, da se uniči ljulika na rodovitnem polju, tako je nam pred vsem paziti na to, da uničimo in izpodrinemo v naši vasi tole zlo, ki hoče siloma pognati svoje smrdljive kali. Vzlasti se hočemo danes obrniti do dveh posestnikov Imljanske vasi, ki sta prevzela to nikakor častno delo, razširjati ta list in se ravnati po njegovem geslu; zaslužili bi sicer taki ljudje, da ne skrivamo njih imena, ali, ker sem prepričan, da storita to večino zgolj iz nevednosti, prizanesti jima še hočemo danes, — kajti sama se bodeta pri čitanju tehle vrstic itak čutila prizadeta in dosti sramote naj bo njima že to, da bodo čitali o njih sosedi vaščani, ki jih itak deloma poznajo — in njima moramo povedati še enkrat prav na kratko najglavnejše vzroke, radi katerih ga naj ona in vsi drugi opuste prej ko slej, vzroki, ki jih je navel dostikrat že ta list sam. »Štajerc« namreč je oni list, ki skrivoma deluje na to, da bi naš kmet, ki je itak reven in stiskan od vseh strani, zgubil eno izmed glavnih dobrot človeka, to je neodvisnost. V rokah ponemčurjenih oseb, ki nam tako nesramno kvarijo slovenski jezik, da mora vsakega Slovence sveta jeza zgrabiti, če bere takšne gorostasne izraze in oblike, — kot zavetišče takšnih pisavečev, katere obsodi sodnija na višala, kakor se je pred kratkim zgodilo, daje »Štajerc« slovenskemu ljudstvu nasvete, vsled katerih bi zgubil naš narod prostost, omiko, sploh bilo bi mu nemogoče postaviti se na ono stopinjo, ki jo zavzemajo drugi izobraženi narodi. Kamor se pritepe, seje nemire in prepire, hujska nižje stanove proti višjim, podkopava veljavo, ki jo moramo imeti do svojih višjih, med tem ko vendar vsakdo ve, da mora na svetu vladati nekaki red, po katerem je mogoče živeti. In ta list torej zamore najti vhod celo v hišo vrlega nekdanjega Imljančana!? Nikar ne mislite, da je za vas merodajen podčetrtički grajski oskrbnik, ki dobiva po 20 komadov te gnilobe papirja, da jo potem razdeli, — on že ve zakaj. Kmetje in vi vrlji Imljančani, ne pustite si blatiti časti radi tega umazanega lista in berite rajši prave slovenske časnike, iz istih bodete povzeli lepi jezik, istinite dogodke na vseh poljih, koristne članke o gospodarstvu itd. in če se boste ravnali po teh načelih, bo vam edino mogoče dospeti tje, kamor si tako iskreno želite! — Toliko hočem povedati za danes, upam da bo zadovalo. Proč s ptujskim »Štajercem« in dobre slovenske časnike v vaše hiše!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

V Zrečah bode tamošnje politično in bralno društvo »Straža« imelo svoj občni zbor v nedeljo, dne 18 decembra, po večernicah v prostorih gospoda Matije Vidmar. Gospod deželni poslanec Ferdinand Roš je prijazno obljubil, da bo prišel k zborovanju. Kmetje, pridite ga poslušati!

Imenovanje. Za stalnega okrajnega komisarja v Slovenjgradu je imenovan gosp. dr. Rudolf Brešar.

S pošte. Med pošto Ormož in Sv. Nikolaj pri Ormožu, med katerima je dosedaj nosil pošto poštni sel, bo odsedaj vožna pošta.

Mariborske novice. V Jožefovi ulici se je pripetila 1. t. m. skoro velika nesreča. Posestniku Jakobu Križanu od Sv. Jakoba v Slov. gor. je ušel konj, ki je v svojem diru podrhl na tla enega otroka in ženo. Otrok je samo na obrazu ranjen, ženi se ni nič zgodilo. Redar je še le ustavil voz. — Slikarski pomočnik Tomaž Kovarik iz Moravskega je bil obsojen od tukajšnje sodnije na štiri leta težke ječe zaradi razžaljenja veličanstva in zaradi tatvine. Ukradel je gospej Berti Weiss zlato uro. Ko ga je redar gnal v zapor, je Kovarik grdo psoval vlado in nazadnje tudi rabil razžaljiv izraz proti cesarju.

Kmetijski tečajji v Mariboru. S priditvijo štajarskega deželnega odbora in privolitvijo c. kr. ministrstva za bogočastje in nauk se bodo tudi leta 1905 na štajarski deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru v mesecih marc in junij vršili kmetijski učni tečajji za poučevanje ljudskošolskih učiteljev v sadje- in vinoreji in sicer za 20 udeležencev.

Francelj Girstmayer se živi in se jezi, da ni nikjer poslanec. Na vseh krajih kandidira, a tudi na vseh krajih propade. Letos je pri deželnozborskih volitvah v nemških krajih iskal svoje sreče, a doletela ga je ista usoda kakor orehovskega Bračkota. Zdaj pa so se Franceljeve misli obrnile zopet enkrat na naš uboge Slovence. Zares, veličanska sreča! Francelj Girstmayer je zadnjo nedeljo na nekem nemškem zborovanju slovesno obljubil, da bo še ta mesec sklical spodnještajarske Slovence na zborovanje v Maribor ter jih poučil o deželnozborski politiki. Slava Ti, Francelj, da si tako dobrotljiv, slava Ti, da si nam tako naklonjen. Glede politike v deželnem zboru smo bili dosedaj res v temi, a Ti prosvetljeni Francelj, boš nam prižgal luč. Slava Ti, Francelj, ki na »prinašaš svetlobo v hudo temo! Obljubiti Ti sicer ne moremo, da bo prišlo vse slovensko ljudstvo na Tvoj shod, a bodi zagotovljen, da bodo prišli vsi »Štajerčevi« šnopsarji in pijanci k Tvojemu zborovanju. In za te, Francelj, si Ti dovolj dober in omikan, da jim prižigaš luč!

„Südmarkhof“ v Št. Ilju v Slov. gor. so otvorili Nemci oziroma nemškutarji minolo nedeljo. Prišlo je veliko »Südmarkovcev«, celo njih štajarski poglavar Fleischbacher (po slovenski »mesar«) In ta mož je tudi res mesar slovenskega naroda. On stoji na čelu društva, ki hoče najprej odvzeti našemu slovenskemu kmetu vero in narodnost; ko ga dobi na ta način v svoje mreže, hoče ga pregnati iz njegovega posestva, da naseli tam nemške kmete. Pri tej veselici so govorili: Fischereder, »obman« šentiljske »Südmarke«, ravnatelj poiskuševalnice v Mariboru Schmidt, torej deželni uradnik, ki se plačuje z groši slovenskih kmetov, potem neki »Südmarkovec« Krautgasser, ki je prišel strašiti šentiljske Slovence iz Cmureka, in slednjič govornik vseh govornikov — Girstmayerjev Franci iz Maribora, ki govori pri vsaki pri- in nepriliki. To je tisti Girstmayer, ki je rekel: »Mene imajo slovenski kmetje le zato tako radi, ker vsako slovensko babo po slovenski nagovorim.« Seveda je tokrat zabavljaj pridno čez Slovence, ki se nočejo ponemčuriti kar čez noč. Eden govornikov je posebno hvalil nadučitelja Höltschla, ki si je veliko zaslug stekel za novi kurnik »Südmarkhof«. Pohvalili so tudi dr. Meichenitscha in rajnega Pistorja, ki sta pripomogla, da je dobil Št. Ilj nemško (m)učilnico. Prvi je, kakor kaže njegovo ime, slovenske krvi, torej je kot nemški janičar delal proti lastni krvi, kar se samo ob sebi obsoja, o drugem pa nočemo govoriti, ker je že rajni, rečemo samo to: »Bog mu vse odpusti, kar je našemu narodu hudega storil!« Proti koncu veselice, ko so se ti nemški in nemčurški gospodje zadosti najeli in napili, so bili prepričani, da bo ta novi nemški kurnik prospeval. Gotovo so mislili, da se bodo med Slovenci našli taki neumneži, ki bodo nosili svoje krajcarje v ta lutrov templ. Mi smo radovedni, če se niso ti gospodje usteli. Kajti potem bo temu »Südmarkhofu«

slaba predla; Nemcev je premalo, Slovencev ne bo, pa bo polom! Mi želimo, da bi prvi vihar odnesel to kočjo tja gor na Nemško, kjer ne bi bila nikomur na potu. Pri nas pa naravnost žali in izziva naroden čut tukajšnjega slovenskega prebivalstva. Mi se bomo še bolj tesno stisnili v bojne vrste proti izzivajočim Nemcem in nemčurjem, tako da bomo kmalo porinili zadnjega nasprotnika iz našega lepega kraja. Naprej na delo!

Šentiljske novice. Ves Šentilj je bil razburjen. Zgodilo pa se je to-le: V torek, dne 29. novem. se po noči prebudi g. nadučitelj Sadu — ura bije polnoči in pod oknom se čuje šepetanje in čudno škrtanje. Začne bolj pazljivo poslušati in kmalu spozna, da so pravi roparji, ki hočejo oropati šolo. Že so potrli sipe in že je nastavljen drog, da z njim polomijo železne križe v oknih Kaj storiti, kako se jih obraniti? Gospod nadučitelj k sreči ni izgubil zavesti. Vzame samokres, odpre na drugi strani tiho okno — in ustrelil... To pa je iznenadilo te nepovabljene goste. Vse pustijo in kolikor naglo jih le nesejo zločinske noge, dirjajo proti cerkvi in dalje naprej. Šola je torej rešena in se ima za to zahvaliti svojemu nadučitelju. Orožniki so hitro začeli skrbno preiskovati in so tudi kmalu prišli na pravi sled. Dognalo se je namreč, da sta si to »nedolžno salo« dovolila dva Sadu-jeva nemška prijatelja. Tako se ljubijo »nemški« prijatelji! — »Japonci gredo!« — tako smo klicali v nedeljo, pa gotovo ne s tolikim strahom kot Rusi v svojem Port Arturju. Naši »Nemci« so namreč odprli svoj »templ«. Ker pa dobro vedo, da doma ni ljudi njihove baže, so od vseh vetrov skupaj zbornali vse »korajžne Südmarkovce«. In res so prišli! Gotovo se je mnogo govorilo o boljši bodočnosti v Št. Ilju. Sicer pa so bili vsi mirni; niti slutil ni nihče izmed domačinov, da je skupaj tolika množica vroče nemške krvi — Saj ni bilo slišati niti enega »hajl«, še celo tako priljubljene frankfurtarice niso izobesili. So pač gotovo vsi slutili, da so na tujih, slovenskih tleh — in ta zavest jih je tlačila kakor mora! Toliko smo videli zunaj, za kulise pa nismo mogli pokukati, ker nas niso povabili. In kakor so prišli z resnimi obrazi, tako so jih tudi odnesli večerni vlaki — in Št. Ilj je rešen! Adijo!

Pesnica pri Mariboru. Hans Gornig, posilnemski župan na Pesnici, se v »Marburgerci« strašno jezi nad našim zadnjim dopisom iz Vukovskega. Da spoznajo naši čitatelji, kaki so ti narodni odpadniki, da spoznajo, kako olikan je ta človek, popišemo tu izraze, s katerimi počasti našega dopisnika. Imenuje ga ponočnega tiča, nesramnega obrekovalca, največjega lažnjivca in capina. Ali vas ni sram, Hans Gornig? Ali ste se to naučili iz »Štajerca«, ki piše za šnopsarje? Ali vas tako učijo pridigarji, ki pridejo k vam? Ali vas je to naučil protestantski pastor mariborski? Tako surovo mi ne pišemo, nismo in ne bomo. Potem pa, moj ljubi Hans, vi še nemški ne znate. Take spakédrane nemščine še nismo brali; saj še človek ne razume vsega. Vsaj ne podpisite se drugokrat, če pišete zopet kaj enakega! Mi pa ostanemo zopet pri tem, kar smo rekli: Vukovski župan ni skrbel za svoje občane, da bi dobili podpore. To vam lahko s pričami dokazemo. V pesniški občini pa le vprašajte malo, kako so z vami zadovoljni. Še enkrat: Proč s posilnemskimi župani!

Sv. Barbara pri Mariboru je imela žalosten listopad, ker sta prominula dva vrla gospodarja, kmeta slovenske korenine. Dne 2. listopada je zaspal v 60. letu blagi Avgustin Ploj v Jablanah bivši odbornik domače občine in tudi narodnega okrajnega zastopa v Št. Lenartu v Slov. gor. Bil je tih pa iskren, jeklen značaj. — Dne 26. listopada pa je v Bogu zaspal kmet Franc Jager, občinski odbornik v Žikareh in zvest odbornik tukajšnjega bralnega društva. Ta blag mož je bil šele 41 let star in je kaj lepo uredil svoje gospodarstvo. Ravnal se je vedno po geslu,

da vsak prazen prostor zemlje naj ima dravo, ki bo čislalo gospodarja. Bil je izvrsten Slovenec, govoril tako lepo in bil pametnih, sicer redkih besedi, da se je lahko vzgledoval pri njem marsikateri gospod. Prečital je mnogo knjig, tudi sam je imel lepo knjižarno, ki si jo je počasi nakupil. »Slov. Gospodarju« bil je naročnik od šolarskih let. Velika škoda za njega, ker bi še bil lahko mnogo storil za naš kraj s svojim dobrim razumom. Zapustil je tudi mlado vdovo in 3 male otročiče. Svetila mu večna luč. — Dne 30. m. m. je pa umrla 84 let stara Terezija Štandekar iz Jablane. Bila je izvrstna, dobra mati in ljubezniva žena. Bog ji daj sveti raj!

Kurji tat obiskava že nekaj dni posestnike v mariborski okolici. Posestniku Šiško v Gornjih Poberzah je zmanjkalo pet kokoši, gostilničarju Fajdiga v Tezni štiri kokoši in gostilničarju Holensteinarju deset piščet.

Oddaja drevesc. Ptujška filijalka c. kr. deželne kmetijske družbe štajerske naznanja, da bo oddajala: 1000 kom. smrek po 3 do 7 K, borov po 3 do 6 K, akacij od 4 do 8 K, laških orehov po 10 do 20 K, prave koštanje po 6 do 12 K iz državne nasadbene šole v Ptuj. Na ubožne posestnike gozdov se bodo smreke in bori oddajali samo za 1 K 1000 kom. Dotični mora samo prinesiti potrdilo občinskega urada, da je res ubožen. Naznanila sprejema predsedništvo filijalke do 1. januarja 1905.

Okrajni zastop ptujski. Doba nemške vlade in nemške prijaznosti do kmetov se je v ptujškem okrajnem zastopu pričela. Dne 29. m. m. je imel ptujski okrajni zastop svojo sejo, kateri je predsedoval ptujski pek Ornič Glavno, o čemur moramo obvestiti posestnike ptujškega okraja je, da se je sklenilo zvišati doklade na 40 odstotkov. Dohodkov je imel okrajni zastop 19.359 kron, izdatkov 158.522 kron, torej je primanjkljaja 139.163 kron. Lepa svota, kaj ne? Ko je eden odbornikov vsled prošnje občin Ptujška gora, Majšperk in Sv. Bojfenk za prispevek k uravnavi Dravinje predlagal podporo, je bil edini ptujski Ornič proti ter je nekaj govoričil, da bodo dobile občine za uravnavo tako od dežele podporo. Še le ko se je za podporo zavzel prejšnji načelnik okrajnega zastopa g. Zelenik, se je dovolila. Volilci v ptujškem okraju pa naj sami sebi pripišejo, če bodo morali plčevati odslej višje doklade. Kdor ne uboga, tepe ga nadloga!

Brezobrestna posojila. Kako se delijo brezobrestna posojila v ptujškem glavarstvu, o tem smo imeli žalostno priložnost že večkrat kaj pisati. Da nismo ravnali pri tem iz strankarstva se razvidi iz tega, da se je v zadnji seji okrajnega zastopa v Ptuj tuji veliki šentvidski posilinelce Sošterič pritoževal čez način, kako se delijo ta posojila.

Ptujski okraj, pazi! V ptujškem okrajnem zastopu imajo sedaj prvo besedo pek Ornič, žganjar Stražil, baron Kibek in nemški odvetnik Plahki. Okraj bo čutil že kar prihodnje leto novo vlado, kajti plačeval bo 40% doklad. Nemški gospodarji dobro vedo, da ljudstvo s tem ne bo zadovoljno. Za to pa hočejo vso krivdo zvrtni na prejšnji odbor ter pravijo, da je vsega kriv prejšnji okrajni zastop. Ta je baje naredil 20.000 K dolga. Tako so govorili Nemci v okrajnem zastopu, tako bo gotovo pisal tudi »Štajerc« G. Zelenik pa je takoj odvrnil v imenu prejšnjega okrajnega zastopa. Ta ni delal dolgov, ampak dolgovi so le v tem, ker vse doklade niso bile plačane, na kar slovenski zastop ni tako silil, ker je vedel, kako huda se godi ljudstva v okraju; nadalje tudi vsled vzrokov, ki jih odbor ni najmanj zakrivil, niso bile izplačane vse podpore. Zvišanje doklad za 10 odstotkov pa ni potrebno, tako je trdil Zelenik, ki pozna potrebe okraja. Tudi g. Korenjak in g. Mahorič sta bila proti zvišanju. Toda gospoda jih ni poslušala — kmet plačaj.

Zahvala slovenskim odbornikom ptujškega okrajnega zastopa! Nemška

večina v okrajnem zastopu nas je takoj neprijetno iznenadila. Zvišala nam je doklade za 10 odstotkov, tako, da bomo plačevali odslej 40%. Žs dosedaj smo težko, težko plačevali 30%, doklad in mnogi smo zaostajali. Zaradi tega in samo zaradi tega je bil pri slovenskem okrajnem odboru nastal dolg. Mi smo se slovenskem zastopu smilili in ni nas neusmiljeno iztirjaval. Nemška večina pa kar tako visoko poskoči pri dokladah ter se še znaša nad prejšnjim obzorjem, zakaj je naredil dolg. Nemcem bi bilo ljubo, če se naš okraj brez usmiljenja prikrne. Ko so Nemci v zastopu predlagali, naj se zvišajo doklade, vstali so proti temu slovenski odborniki, pred vsem gg. Zelenik, Korenjak in Mahorič. Povedali so, da letos ne kaže zvišati doklad, ko je tako slaba letina! Na deželi gladujemo! Seveda, za to nemška gospoda ne zna! Vsled tega tudi ni nič hotela slišati, naj ostane pri starem, in naj se pač z dosedanjimi dokladi skuša gospodariti, ampak nemška večina je imela gluha ušesa. Le slovenski odborniki so se zavzeli za nas. Izrekamo jim za to najlepšo zahvalo ter jih prosimo, naj se v bodoče branijo kmetoskotališče proti meščanom in graščakom. — Več volilcev.

Politični shod na Vukovskem. Z ozirom na poročilo o shodu na Vukovskem v št. 48. Vašega lista, Vas prosim, da blagovolite isto poročilo v toliko popraviti, v kolikor odgovarja resnici. Ni res, da bi bil jaz v svojem govoru risal obupno stališče (?) tukajšnjih Slovencev. Rekel sem nasprotno, da če naši ljudje tudi v bodoče tako zavedni in značajni ostanejo, kot pri zadnji dež. volitvi, in če bode naša mladina tudi z naprej tako zvesto branila naše svetinje, se nam ni bati za bodočnost. Naše narodno stališče v Št. Ilju sicer ni najboljša, a obupno pa nikakor ni, to smo pokazali, da je 400 volilcev vililo Thalerja, a le okoli 30 Štiggerja. Toliko resnici na ljubo, da se ne bi mislilo, da tu obupavamo. Slovenski Port Artur je naš, pa tudi ostane naš! — Fr. Žebot.

Surovost. Posestnik Alojzij Ajdič v Dobrovcih pri Skokah je naznanil orožništvo dne 26. m. m., da je posestniški sin Anton Paher njegovega psa obsil v gozdu z vrvo na drevo ter tako dolgo bil s palico po njem, da je bil ves krvav.

Nemci odhajajo... Konkurs je napovedal trgovec Alojzij Pappst v Št. Lenartu v Slov. gor. — Iz Celja je odšel trgovec z železnino Rajmund Gigler. Zima nastaja v zavednih slovenskih krajih in zato grede!

Kapela pri Radencih. Naša občinska volitev, pri kateri so pogoreli »Štajerčevci«, bratci, je potrjena. Glavarstvo ni našlo nobenih »faling«, katerih so videli »Štajerčijanci« vse polno. Čestitamo k dolgemu nosu! Narodnemu odboru pa čast in slava!

Razveljavljene volitve. Občinske volitve v Rihtarovcih pri Kapeli so razveljavljene. To je za župana Kajdischa hud tobak in za orehovskega Bratschka tudi. Za oba znaje nove volitve postati osodepolne.

„Štajerc“ — propada. Nemčurški »Štajerc« ima baje 4800 kron dolgov. Zdaj si je obesil beraško malho na rame ter berači okoli pri Nemcih in nemčurjih, naj mu pomagajo in naj kaj darujejo, sicer bo moral nehati izhajati. »Südmärka« je dolgo podpisala ta list, toda slednjič je uvidela, da mima list med poštenim slovenskim ljudstvom nobene veljave, da so njegovi privrženci večinoma slaboglasni ljudje, snopsarji, med katerimi se je nahajal tudi morilec Muršec. Zato je svojo podporo odtegnila in zdaj je prišel »Štajerc« v dolgove. Huda mu prede! Posebno tokrat darujejo za to snopsarsko glasilo nemški in nemčurški trgovci, kateri se mastijo s slovenskim denarjem. V zahvalo pa mora »Štajerc« lagati, da so nemški trgovci in gostilničarji prijatelji slovenskega kmeta. Tokrat bo torej brčkone še »Štajerc« rešen pogina. Toda ako ga bodo vedno tako naprej pošiljali zastonj, (plačati ga itak nihče noče) potem bo kmalo zopet velika suša v blagajni

in drugokrat ne verjamemo, če bodo zopet dobili kaline, ki bodo plačali dolgove.

Nesreče. V Št. Ilju pri Slovenjgradu se je pripetila strašna nesreča. G. Hofer, veleposestnik, trgovec in najemnik trah občinskih lovov je s svojimi lovci lovil. Ustrelil je po lisici, a ker je zvitorepka le še toliko živeła, da ni bilo treba več drugič streljati, obrnil je Hofer puško in je hotel lisico s kopitom popolnoma usmrtiti. V tem hipu pa se je sprožila še neizstreljena cev in strel je šel nesrečniku v trebuh. Prenesli so ga potem loveci na njegov dom, kjer je čez nekoliko ur po groznih mukah umrl.

Umrli je dne 27. m. m. gospod Karol Job, solski vodja v Selah pri Slovenjgradu, v 23 letu. — V Spodnjem Dravogradu je umrl slovenski lesni trgovec Anton Smaričnik. — Umrli je dne 4. t. m., na sv. Barbare dan, kakor si je vedno želela, v 81. letu svoje starosti Ursula Merc, roj. pri Sv. Barbari v Halozah na Štajerskem, pri sinu, g. župniku Jak. Merc-u v Škocijanu pri Turjaku na Kranjskem. Priporoča se v molitev vsem čč. gg. duhovnikom, ki so jo poznali in pa vsem drugim znaneom. N. v. m. p. — V Rogatecu je umrla gospa Beti Krufič, roj. Bezenšek.

Grozna nesreča se je pripetila minolo nedeljo popoldne v Hraškem vrhu. Stariši so zaprli troje otrok v hišo in odšli. Otroci si zakurijo v postelji, ki je začela tleti. Ko se stariši vrnejo, najdejo otroke mrtve. Dim in slap jih je zadušil.

Graččino Viderdris pri Sv. Miklavžu poleg Slov. Gračca je od Maksa Rothauer v Celovcu kupil g. Jakob Pernat v Dravogradu za svoto 70.000 K. Odlični narodnjak in obče spoštovani veletržec je s to premembo posestva postal patron cerkve sv. Miklavža.

Slovenska ljudska šola v Celju. Zadeva stavb slovenske šole v Celju je storila vendar enkrat po dolgotrajnem zavlečku precejšen korak naprej. Deželni šolski svet je končno odobril stavbišče v Karolininih ulicah v Celju, katero je okrajni solski svet že kupil pred štirimi leti za blizu 23.000 glđ., kateri denar je pa ležal toliko časa do nepotrebnem brezobresten in mrtav. Upamo, da se bode ta šolska zadeva kmalu popolnoma rešila, da ne bode na stotine slovenskih dekle moralo še vedno ostati brez pouka in sedeti doma za zapečkom, mesto da bi hodile v šolo.

Sedemdesetletnico je dne 29. m. m. obhajal vrl naroden trgovec v Laskem trgu g. Andrej Elsbaher.

Pasji kontomac je odrejen za ves Vranski okraj, ker se je pritepel v občino Št. Jurij ob Taboru stekel pes.

Nemška hiša v Brežicah. Tudi brežiški Nemci (večinoma nemčurji) so si postavili svojo hišo. Hoteli so kljubovati Slovence, ki so si postavili Narodni dom. Beračili so po celi Avstriji in Nemčiji za prispevke in vendar imajo še baje velik primanjkljaj. Ta hiša bo ognjišče nemškutarije v brežiškem okraju, znamenje, da se pusti krotek Slovence še vedno izzivati od privandranega Nemca, da še slovenska samozavest spi, da je še vedno podlaga tujčevi peti, ker se še sam ne spoštuje, ker hodi v nemške gostilne in trgovine ter na ta način podpira svojega najhujšega nasprotnika. Torej več narodne samozavesti!

Kaj pravi pošten Nemec o „Štajercu“? V Hamburgu je bila minoli mesec velika Bismarkova slavnost, pri kateri je govoril o spodnještajerskih razmerah nemški profesor Polcer. Pri tem je ostro napadal nemčurje, to je slovenske odpadnike, katere je imenoval ostudne karikature (šeme). Ali ni imel profesor prav? Ali niso to v resnici šeme (maškere), ker si denejo na svoje slovensko lice larvo nemčurstva. List pa, katerega izdajajo ti naši nemčurji, »Štajerca«, je imenoval »nesramen izvržek«, in da dela sramoto celi Nemčiji. Slovenski kmetje, pokazite tistim, ki se verujejo v »Štajerca«, te vrste in jim povejte, kako misli o tem listu

pristen Nemeč. Ali bi naj potem pošten slovenski kmet temu listu še veroval? Ne! »Nesramen izvržek« ga je imenoval Nemeč, to je in ostane.

Iz državnega zbora. V seji dne 6. t. mes. je govoril izmed Jugoslovanov hrvatski poslanec Biankini. Zahteval je, naj se odstrani dalmatinski cesarski namestnik Handel, ker je razžalil Hrvate z znanim izrekom, da Dalmatinci ne drže častne besede. Dokler bodo nemški uradniki med nami, ne bo pravega miru, zato moramo Jugoslovani zahtevati, da se med nami nastavljajo le domači uradniki. — Vlada postopa proti Čehom zelo odurno, vsled tega ni upati, da bi se začelo v državnem zboru redno delovanje.

Huda zima. Od mnogo strani prihajajo poročila o hudi zimi. Posebno huda zima je v Švici. V višje ležečih dolinah kaže toploter 25 stopinj pod ničlo. Najstarejši ljudje ne pomnijo takega mraza. Zdaj je še le komaj začetek zime, kaj bo še meseca prosinca in svečana!

Ruski general Grippenbergl, poveljnik druge mandžurske armade, je minolo soboto dospel v Harbin in je takoj odpotoval na bojišče, kamor je brzkone že v ponedeljek dospel. General K a u l b a r s, poveljnik tretje mandžurske armade, je na potu v Mandžurijo. Poveljnik prve armade je general L i n e v i č, o katerem smo že poročali, da je dospel na bojišče.

Črnomoško rusko brodovje. Rusija ima tudi v Črnem morju veliko brodovje, a to ne sme zapustiti tega morja. Razlog pa je ta: V rusko-turški vojski, ki je trajala od l. 1853—56, je bila premagana Rusija, ker so Turčiji pomagale vse evropske države. Vsled tega se je pri sklepanju miru določilo, da skozi morško ožino, ob kateri leži Carigrad in ki veže Črno morje in Sredozemsko morje, ne sme nobena bojna ladja — torej tudi ruska ne in na ta način je rusko brodovje zaprto in omejeno na Črno morje. Sedaj se širijo vedno bolj in bolj vesti, da bo tudi črnomoško brodovje šlo v Vzhodno Azijo. Rusija bo baje dobila dovoljenje, da smejo njene bojne ladje skozi to omenjeno ožino, ki se imenuje ob Črnem morju Bosphorus ob Sredozemskem morju Dardanele. Ruski list »Novoje Vremja« poroča, da odplujejo te dni še v Vzhodno Azijo oklopnice »Nikolaj I.«, »Aleksander II.«, »Generaladmiral Apraksin«, »Admiral Ušakov« in »Admiral Senjavin« ter več križark. V času, ko bo plulo to brodovje okoli Evrope, se mora rešiti dardanelsko vprašanje, da se v Sredozemskem morju temu brodovju še pridruži del črnomoškega brodovja. Navedene oklopnice se le komaj 10—16 let vozijo.

Cerkvene stvari.

V cerkvi oo. frančiškanov v Mariboru so dne 7. dec. blagoslovili Njih ekselencja prem. knezoškof novi glavni altar.

Razpisana je župnija Sv. Križ pri Mariboru do 27. t. m. in Vuzenica do 10. jan. 1905.

Pri Sv. Lovrencu na Drav. polju se je obhajala od dne 4. do 8. decembra jubilejna pobožnost v čast Brezmadežni pod vodstvom domačih dušnih pastirjev.

V Zibiki smo obhajali od 20. do 23. novembra slovesno tridnevno v čast in

slavo Brezmadežne. Vodila sta to pobožnost častita očeta kapucina: P. Herman in P. Jeronim iz Celja. Izvanredne pridige so ljudi privabile, da se je vse trlo. Bog plati!

Društvena poročila.

Miklavžev večer v Mariboru je privabil zadnji nedeljo veliko množico slovenskega občinstva v Narodni dom. Po šaljivem nastopu »Japonska himna«, katera je žela obilo smeha, vprizorila se je »žabja kantata«. Vsled burnega odobravanja zapela se je še kot nameček pesem »V naravi«. Na to je nastopil Miklavž, ki je imel velikanski kup darov pred seboj. Dva angelja sta stala ob njegovi strani. Jeden je držal njegovo skofovsko palico, drugi pa zlato knjigo, v kateri so zapisana imena dobrih otrok. Miklavž je lepo nagovoril vse otroke ter jih vzpodbujeval k zvestemu spolnovanju narodnih dolžnosti. H koncu govora so mu morali vsi trikrat slovesno obljubiti: »Mi smo Slovenci.« Ako bodo držali vsi to obljubo, potem bo v Mariboru kmalo več narodne zavednosti.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani vsem svojim podružnicam! V koledarju za l. 1905, ki ga je izdalo vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda, nahaja se tudi »Vestnik« družbe za l. 1903. Ako pregledujemo ta vestnik nekoliko natančneje, pričamo se lahko, da nam je neprijetno ogledalo onih podružnic, ki so spale tudi v letu 1903. A nekaj teh se je začelo zadnji čas že gibati in oživljati. Smelo trdimo, da bi se lahko vse procvitale in se koncem leta ponasale z dostojnimi doneski. Častiti domoljubi! Glavna opora naši družbi so vselej bile in morajo tudi v naprej ostati naše podružnice. To nam bodi načelo našega nadaljnjega postopanja. Z vsemi močmi bomo odslej delovali na to, da se vzdramijo vse in da ne zaspi niti ena — vsaj po naši krivdi ne sme zaspiti. Ker se l. 1904 približuje svojemu koncu, in ker bi se radi ponasali, ko izdamo v prihodnjem letu koledar za leto 1906, z dejstvom, da ni ostal naš klic glas vpijočega v puščavi, marveč da je našel odmev v vseh naših podružničnih odborih, in v vseh sreih čč. rodoljubkinj in rodoljubov, pozivljemo se do vseh teh z nastopnim nasvetom ter svoje vpludno prošnjo: Tam, kjer naše podružnice spijo in niti svojih odborov večinoma ne naznanjajo v Ljubljano, tam se žrtvuj posamezna rodoljubkinja, posamezen rodoljub ter naberi kako svoto kot prispevek za našo družbo ter jo pošlji naravnost pod naslovom: »Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.« Ako dobimo take zneske s pripomnjo, da se upošiljajo kot prispevek te ali one podružnice — vsaj do konca letošnjega leta — izkazali jih bomo kot prispevke dotičnih podružnic v prihodnjem koledarju za leto 1906. Tem načinom bo obenem oživela dotična podružnica. Če dosežemo na ta način, da se zmanjša število spečih podružnic, častno bo to ne le za našo družbo sploh, nego tudi za dotično podružnico; posebej pa še za te tako delujoče rodoljubkinje in rodoljube. Delavnostjo in neumornim trudom, čč. domorodkinje in domorodci, naprej ter naprej — in družbi se bo sčasoma godilo tako dobro, kakor ji to želite vi in mi. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Bralno in izobraževalno društvo „Skala“ pri Sv. Petru niže Maribora izreka bivšemu gospodu kaplanu Antonu Kocbeku, sedaj provizorju pri Sv. Križu nad Mariborom, najiskrenejšo zahvalo za njegovo požrtvovalnost in podporo, ter za dar 30 lepih knjig in 4 krone. Bog plati.

Zveza slovenskih posojilnic v Celju je imela dne 1. t. m. svoj občni zbor, na katerem se je izvolil sledeči odbor: g. Miha Vošnjak predsednikom, dr. Ivan Dečko podpredsednikom, odborniki pa: gg. dr. Jos. Serbec, dr. Jos. Vrečko, Fran Lončar, Drag. Hribar, dr. Dan. Majaron, Iv. Valenčič, dr. Drag. Treo, Slavoj Jenko in Valentin Weis.

Društvena naznanila.

Slov. katol. društvo »Straža« na Dunaju ima dne 11. t. mes. ob pol 8. pop. v cerkvi sv. Antona v XV. okr. Pouthorgasse 16 slovesno slovensko službo božjo v proslavo Brezmadežne. Ob 5. uri popol. priredi v dvorani »zur schönen Schäferin« VI. okraj, Gumpendorferstr. 101, Miklavžev večer.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so darevali Mohorjani na Ljubnem 16 K, pri odhodnici č. gosp. Ant. Šrabočana, kaplana v Ljutomeru, se je nabralo 17 K 60 vin.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru se je nabralo pri odhodnici č. g. Ant. Šrabočana, kaplana v Ljutomeru, 17 K 60 vin.

Listnica uredništva. Rove: Za dopise se ne plačuje! Pozdrav!

Loterijske številke.

Gradec 2. decemb.: 25, 53, 52, 45, 88
Dunaj 2. decemb.: 6, 72, 64, 25, 24.

Zahtevajte

v svoj-gasil vodnjak

pristno Kathreinorjevo
Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih s varstveno znamko
šupnika Kneippe in s imenom
Kathreiner ter se skrbno izogibajte
vseh manj vrednih poskusov.

04.11/5

Kupujte

NARODNI KOLEK!

Kmetovalci! obvarujte svojo živino!

pred hromoto in kostolomnico, katere bolezni bodo po izjavi živino-zdravnikov, letos radi krme, ki ima premalo rudniških snovi v sebi, pri živini neizogibne in privedajete stalno 788 16—5

Barthelnovo poklajno apno.

Ce se živini da nekaj deka tega apna, koristi več, kakor ce se poklada po izbruhu bolezni toliko kilo na dan. — Tega apna se porabi v pol leta za poklajanje pri eni kravi 6—7 in pri enem prašiču 3—4 kg.

Izdatek majhen! Učinek velikanski!

5 kg K 2.— iz Dunaja, 50 kg K 12.— iz Maribora.

Dopisuje se slovenski!

Miha Barthel in drug na Dunaju X./3.

Pesmi

iz molitvenika

Venec pobožnih molitev in svetih pesmij

VII. natis

(za-se vezane)

se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena: v platno vezano K 1.50, s pošto vred K 1.60.

Ta knjižica se posebno toplo priporoča vsem cenj. gg. pevcem in pevкам.

Za vinogradnike!

40.000 Ia požlahtnjenih ameriških trt Riparia Portalis in sicer: Šipon (Mosler), Zelenič (Sylvaner), laški Rilček (Welsch Risling), beli Burgundec in Muskateler, zajamčeno dotične vrste, izbrani najbolje zaraščeni cepeži in zelo močno vkoreninjeno trsje po 20 K stotino trsov. 21.000 istih vrst trsja II. razreda, vendar povoljne kakovosti, po 10 K stotino. 50.000 ključkov za cepljenje Riparia Portalis po 16 K tisoč ključkov. Ponuja: Ivan Kočevar, posestnik v Središču (Polstrau). 771 5-4

Pristnega Ljutomerčana novega in starega vina ponuja isti.

Zaboji in vožnja k železnici se naročnikom ne računajo.

Zahvala.

Prav pristrčno se zahvaljujem blagorodnemu gospodu Jožefu Dufeku za vse podeljene mi dobrote, katere so mi skazali v teh mojih preteklih desetih letih, ljubi Bog naj jim povrne vse v obilnosti. Blagorodni gospoj Antoniji Dufek pa se ne morem več zahvaliti tukaj, ker njih truplo že v hladni zemlji trdno spi. Zato povzdignem svoje srce v duhu k Bogu in v molitvi ljubega Jezusa prosim, naj jim On za storjene dobrote podeli nebo, enkrat pa želim vsem skupaj veselo svidenje onkraj groba. 802 2-2

Terezija Domanjko.

2 mali posestvi, 20 minut iz Maribora, okoli 70 oralov sadonosnika, vinogradov, nekoliko njive, hiša in gospodarsko poslopje, vse v dobrem stanju, z opeko krito, se prodasta vsaka za 3000 gl. pod jako ugodnimi pogoji. Natančneje se zve pri g. Vincencu Kus, Gosposka ulica št. 40. III. v Mariboru. 820 3-1

Vsaka beseda stane 2 v.	MALA OZNANILA	Vsaka beseda stane 2 v.
Najmanjša objava 45 v.	Vsaka beseda stane 2 vin.	Večkr. objava po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanih na upravištvu se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Stampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gosposka ulica št. 15. 426 51-25

Vinogradniki. Naznanjam posestnikom vinogradov, da imam letošno jesen več tisoč na suho cepljenih ameriških trt na prodaj. In sicer: 30.000 šipon rumeni, 15.000 laški rilček, beli Burgundec in Silvanec. Cepljene na Rip. portalis in Solonis. Trte so dobro zaraščene in lepo vkoreninjene. Cena je I. vrste 100 kom. 16 K, II. vrste 100 kom. 11 K. Naročila brez are se ne bodo v ozir jemala. Naročniki se blagovolijo oglasiti do 15. decembra pri Francu Muršič, posestniku in trtnarju v Senčaku, Sv. Lovrenc v Slov. gor., p. Juršinci pri Ptuj. 782 6-6

Prenovljena, dobro zidana, jednodropna hiša, z 2 velikima kletima, v kateri je tudi prodajalna, se takoj pod ugodnimi pogoji proda. Več se izve v Bankalarigasse št. 4, Maribor. 746 10-6

Dvonedropna hiša v Mariboru Franc Jožefovi ulici, 11 stanovanj, mesečna najemnina 270 K, se iz proste roke proda. Posestnik je tudi pripravljen, hišo zamenjati za gozd. Pojasnila daje Janez Spes, Windenauerstrasse 26. 766 10-5

Svinsko maslo in druge pridelke iz mleka kupuje po najboljši ceni Amalia Šmyra, Dunaj XVII., Elterleinplatz 7. 781 10-4

Posestvo v Studencih pri Mariboru, hiša s 5 stanovanji, s hlevom za krave in konje ter svinje, vrt in še dva oralna zemlje, se proda. Naslov pri upravištvu. 798 3-3

Hiša št. 129 v Zgor. Pobrežju pri Mariboru ja na prodaj. Ime lastnika se izve pri uredništvu lista. 791 3-3

Posestvo, lepo, rodovitno, z vinogradom, gozdom itd. Hiša in gospodarsko poslopje, pripadajoče k zemljišču, je jako dobro ohranjeno. Ivan Gosak, posestnik in gostilničar. Žiže, pošta Loče, Štajerska. 812 3-1

Enonedropna hiša, novo zidana. 12 let davka prosta, z 2 pritokujočima se stavbiščema, se proda. Naplačilo malo. Vpraša se v gostilni Holzknicht. Maribor, Magdalensko predmestje. V hiši je tudi lahko gostilna ali trgovina. 811 1-1

Izvrstne harmonike, najfinejše izdelane, z zelo močnimi, trpežnimi glasovi, na 2, 3, 4 ali 5 redi, ravno tako na polhromatične harmonike in celo hromatične harmonike, po najnovejši sestavi se dobe pri podpisnem za 10 ali 20 K, cenejše kakor drugod. Popravila se točno izvrše. Naročilom na nove harmonike se v kratkem času ustreže. Dobivajo se tudi posamezni kosi za harmonike, na primer škatlje, prijemki (grifi), novi mehi zelo močni in drugi blehi za olepšanje harmonik; dobivajo se tudi glasovi „pakfarnasti“ in jekleni. Z odličnim spoštovanj. Franc Bukšek, izdelovalec harmonik, nje glasov na Bregu pri Ptuj. 815 2-1

Posestvo v Gornjem Hlapju, obstoječe iz 18 oralov zemlje (vinograd, sadnik, njive, travniki in gozd), hiše in gospodarskega poslopja in stikalnice. — Posestvo pokaže g. Škof, župan v Št. Jakobu v Slov. gor. Natančneje se izve pri gospej pl. Tarnaviecka v Strassu pri Spielfeldu. 770 3-1

Konjiček je na prodaj, 4 leta star, krepak in čil, z novo opravo in popolnoma nov voz (polovico pokrit). — Blago se vidi in cena se izve pri lastniku v Studencih pri Mariboru št. 48. 813 3-1

Lepa hiša z vrtoma in lepim sadonosnikom, s popolno gostilniško koncepcijo, prodajo tobaka in trgovina, na lepem kraju, blizu mesta in kolodvora na Spod. Štajerskem, se po nizki ceni proda. Kje pove upravištvo. 807 3-2

Zeljno seme (kaps) zanesljivo kaljivo edino pravega Kašelskega zelja, katero naredi lepe, trde glave ter rodi v vsaki zemlji. Prodaja dokler je kaj zaloge; navadno žlico (20 gr) za 80 vin. poštnine prosto, Ign. Mercina, posestnik in trgovec v Zgornjem Kašlju, p. Zalog, Kranjsko. Pri manjših naročilih sprejemajo se tudi pisemske znamke. Na naročila brez denarja se ne ozira. 808 18-2

Kovačnica, dobro obiskana, se da takoj v najem z ugodnimi pogoji, ponudbe sprejme graščinske oskrbništvu v Loku pri Zidanem mostu. 806 3-2

Novozidana hiša, enonedropna, 9 sob, 8 kuhinj, štacuna, klet, vodovod do podstrešja in vrta, najemnina na mesec 74 gl. 44 kr., se proda, Lenaugasse 25, Maribor, Magdalensko predmestje.

Nov berde proda g. Hadner Alojzij v Kamnici p. Mariboru št. 30. 819 1

Kupi se.

Posestvo, malo, arondirano, z gozdičem, tekočo vodo, lepo, enonedropno gosposko hišico (velika okna, velike sobe), najboljšem svetu, kupi se od zdravih ljudi, v bližini kolodvora, zdravnika, lekarne, v lepem, zdravem, povodnjim ne izpostavljenim, izključno slovenskem kraju. Vlažne ali samotno ležeče objekte so absolutno izključene. Ceno (zahtevati izrečno), mere, podrobnosti naznaniti pod „Arondirano“ pošto-ležeče Ljubljana. 818 2-1

Proste službe.

Skušeni organist in pevodnja, skladatelj ter pesnik, z dobrimi pričevali glasbene umetnosti višjih muzikalčnih šol, mlad, vešč obeh deželnih jezikov v besedi in pisavi, išče tem potom orglarske službe na Spodn. Štajerskem in sicer v kakem mestu ali trgu. Sprejme z dobro, stalno plačo, katera naj bi najmanj na leto znašala do dve tisoč kron, omenjeno službo tudi na deželi. Naslov prosilca pove iz prijaznosti slovensko krščansko društvo „Domovina“ v Gradcu. 793 3-3

Organistu, ki hoče nastopiti službo na Breznem ob kor. žel., plačujejo farani okoli 120 kron na leto, pobirati si mora sam. Povrh ima tudi majhne postranske zaslužke. Za cerkv. predtojništvo Brezno-Fresen, 22 nov. 1904. Martin Stolz, žup. 795 3-3

Mežnar se sprejme. Neozenjeni in večji kakega obrta imajo prednost. Kje ove uprav. 800 3-2

Službe išče oženjen mož, zanesljiv in priden vaje vsakega pisarskega posla razven stenografije. Vplača tudi lahko kavcijo. Naslov pri upravištvu. 799 3-2

1/2 klg gosjega perja

lepega, sivega, popolnoma novega, z roko pukanege, razpošilja po 1 K 20 v, še boljše po 1 K 40 v. Zavitek po 5 kg za poskušnjo po poštnem povzetju. 814 1-1

I. Krassa, trgovec v Smihov pri Pragi. Zamenja je dovoljena.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledodnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, boledine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slzezeh ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljša sredstvo proti boleznim na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotnica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:
 1 ducoat (12 steklenic) 4 K. 4 ducoate (48 steklenic) 14-60 K.
 2 ducoata (24 steklenic) 8 K. 5 ducoatov (60 steklen.) 17- K.
 3 ducoate (36 steklenic) 11 K.

Imam na tisoče priznalnih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd. **Ustanovljena 1. 1360.**

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka. 646 10-

Zdravje je največje bogastvo!

Vsem posestnikom vinogradov!

Naznanjam s tem, da bom imel meseca novembra in prihodnjo spomlad **več tisoč suho cepljenih trt** na prodaj in sicer cepljene na R. Portalis: 12.000 žlahtnina bela in rudča. 10.000 Laški rilček. 4.000 Silvanec zeleni. 4.000 Šipon rumeni. 4.000 Burgundec beli. 3.500 Nemški rizling. 1.500 Tramincec. 600 Rulandec. 400 Kraljevina.

Cepljene na Rup. Montikolo: 1.500 Laški rilček. 1000 Silvanec zeleni.

Prodajam le edino I. vrste dobro zaraščene in lepo vkoreninjene trte po **160 K tisoč komadov**. Na vsakih 100 kom. cepljenih trt dam 20 komadov II. vrste brezplačno. To je na 1000 trt 200 kom. trt. Divjake od R. Portalis prodajam po **20 K tisoč kom.**

Kdor naroči najmanj 1000 kom. cepljenih trt, dobi jih 5% ceneje. Pri naročilu ni treba znamke za odgovor pridejati. Pri naročilu blagovolite poslati 20% are od naročene svote. **Trte se pošiljajo le v od trtne uši okužene kraje.** Naročila za v jesen odvzete trte sprejemam, do 5. novembra t. l. Naročila za spomlad pa dokler bo kaj zaloge. 708 10-9

Anton Slodnjak,

trtnar pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. Pošta Juršinci pri Ptuj.

Trgovina obstoji že 36 let.

Najboljše se kupi pri obče znani domači zanesljivi trgovini z manufakturnim blagom

Karol

„pri solncu“

Gospodsk. ulica št. 10 **Maribor**

Worsche

„pri solncu“

Maribor Herrengasse Nr. 10

katera priporoča slavn. občinstvu svoje letne in jesenske novosti, bodisi za moške ali ženske obleke v veliki in lazi izbiri, po izredno najnižji ceni.

Sukno (štof) za celo moško obleko (suknja, hlače in telovnik) 3-10 metrov dolg stane gl. 2.50, 3.20, 4.50, 6.— in naprej do najfinejše vrste, gladki, črni, rižasti in modno barvani kamgarni, lodni in vsake vrste suknenege blaga.

Lepa, pristna volna za žensko obleko gl. 1.40, 1.80, 2.30, 3.— in naprej do najfinejše vrste v najnovejših modnih barvah; izvrstni lepi svileni robei za na glavo od gl. —65, —80, —90, 1.—, 1.20, 1.40 in naprej do najfinejše vrste.

Velika zaloga perilnega blaga, druka, dobrega platna, gradina za postelje, posteljne odeje lastnega izdelka od gl. 2.— naprej, izgotovljene rjuhe od gl. —90 naprej, prti, servijete, brisače, vsakovrstno opravilo in mnogo drugega. — Za zanesljivo blago, dobro postrežbo in pravično mero se jamči.

Trgovina obstoji že 36 let.

Oznanilo.

Naznena se, da se bo vršila dražba vinogradov št. 36 in 37 dav. obč. Jablanca, katera spadata v zapuščino pokojne gospe Marije Pečovnik, in vse premičnine pri teh vinogradih

dne 12. decembra t. l.

in orazoa h'koe oprave, obleke in perila, k'atara se nahaja pri Sv. Lenartu v. h'isi št. 67

dne 13. decembra t. l.

vsakokrat na ucu dražbenih stvari Začetek vsakokrat ob 9. uri dopoldne.

817 1-1

C. kr. okr. sodnija v Št. Lenartu na Štaj.,

dne 29. novem. 1904

Anton Viher

mizarski mojster v Mariboru

Koroške ulce št. 31

16 28

absolviran obiskovalec strokovne šole v Gradcu

se priporoča slavnemu občinstvu posebno velečastiti duhovščini v izdelovanje vseh mizarskih izdelkov za posojpja, pohištva in uprave za sobe in prodajalne, ter vsakovrstno delo za šole, cerkve, samostane in pisarne v vseh slogih od prostega do najfinejšega izdelka po nizki ceni. Proračuni in načrti zastoj!

Specialist v izdelovanju portal in parketnih tal.

— Slovenska tvrdka! —

Alozij Horvat

kamnoseški mojster * *
* v Račjem pri Mariboru

— priporoča — 38 12-12

nagrobne spomenike

razne velikosti po najnižjih cenah.

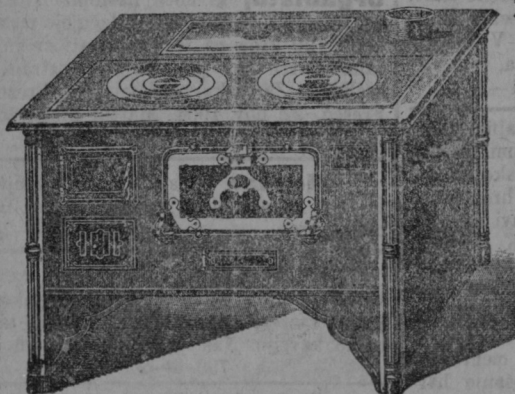

Trgovina z železnino „Merkur“

P. Majdič CELJE

Za zimo:

peči,
raznih vrst, tudi za kurjenje z žaganjem, štedilniki, vsi zraven potrebni deli in priprave. 775 5

Bogata zaloga poljedelskih strojev, posebno sedaj

slamorenice

kotlov za žganje kuhati

in vseh drugih v železniško stroko spadajočih predmetov. — Najboljše umetno gnojilo za travnike in polja

Tomazeva žlindra in kajnit.

Navodila zastoj.

VABILO na

izvanredni občni zbor,

katerega priredi

Posojilnica v Gornji Radgoni,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, v posojilnični pisarni dne 12. decembra 1904, ob 10. uri dopol.

Dnevni red: 1. Sprememba pravil. — 2. Razno.

816 1-1

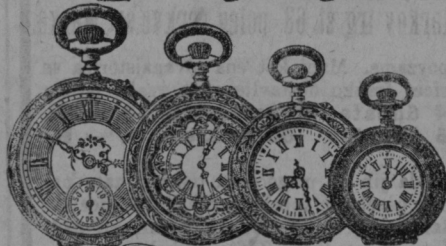
Načelstvo.

Največja in najcenejša

domača slovenska eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine.

Priznano dobro blago!

Žepne ure so pravega švicarskega izdelka.

145 9

H. Suttner

urar v Kranju (Krainburg).

Zalagatelj družbe c. kr. državnih uradnikov za Avstrijo, priporoča svojo bogato zalogo finih in ratančno idočih pravih švicarskih ur, zlatnine in srebrnine. — Mal dobiček, veliko spečevanje. — Ceniki na zahtevo zastoj in poštne prostó.

Opomba: Da je moje blago zares fino in ure zanesljivo idoče, je dokaz to, da razpošiljam iste na vse kraje sveta. — Kder hoče dobro idočo uro kupiti, naj se zaupno obrne na moje tvrdko.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gl. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.